

робітників виявилась в 3 рази більшою, ніж 1% робітників з найнижчими показниками ефективності;

- стосовно позицій середньої складності (наприклад, механік на виробництві чи лінійні менеджери у системі менеджменту) то результативність праці 1% найкращих робітників в 12 разів перевищила результативність 1% робітників з найнижчими показниками ефективності;
- серед робітників, які займають позиції з найвищим рівнем складності (наприклад, керівники підрозділів), був проведений інший вид порівняння: додана вартість 1% робітника з найвищим показником ефективності в порівнянні з 1% робітників з середнім рівнем результативності, виявилась вище на 127% [2, с. 65-66].

З огляду на вище визначене бачимо, що економічна цінність «зірок» серед робітників (тобто тих, хто показує найкращі результати діяльності), у своїй більшості, залежить від емоційного інтелекту. Тобто вступає в силу «точка віддачі», коли критична маса емоційних компетенцій з усього їх спектру дозволяє особистості проявляти себе як видатний робітник у своїй позиції на підприємстві. При цьому чим вищим є рівень виконуваної роботи, тим менш важливими є технічні навички та пізнавальні здатності і більше значення набувають емоційні компетенції.

Література:

1. Бредберри Т. Эмоциональный интеллект 2.0 / Т. Бредберри, Дж. Гривз; Пер. с англ. П. Миронова. – 2-е изд. – М. : Манн, Иванов и Фербер, 2011. – 208 с.
2. Гоулман Д. Эмоциональный интеллект в бизнесе / Д. Гоулман; пер. с англ. А. П. Исаевой. – М. : Манн, Иванов и Фербер, 2013. – 512 с.
3. Гоулман Д. Эмоциональное лидерство: Искусство управления людьми на основе эмоционального интеллекта / Д. Гоулман, Р. Бояцис, Э. Макки; пер. с англ. – 6-е изд. – М. : Альпина Паблишер, 2012. – 301 с.
4. Emotional Intelligence Appraisal[®]: [E-resource]. – Access mode: <http://www.leadershipservices.com/services-surveys-e-emotional-intelligence.shtml>
5. Menkes, J. Executive Intelligence: What All Great Leaders Have / J. Menkes. – Collins, 2005. – 334 p

ТЕХНОЛОГІЯ ПОБУДОВИ КОМПЛЕКСНОЇ МОДЕЛІ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Васильєв С.Г.

Старший викладач кафедри економіки та управління

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова (Одеса, Україна)

Одному із затребуваних завдань у вивченні систем управління підприємствами є завдання підвищення її ефективності. У рамках рішення цієї задачі одним із затребуваних інструментів є моделювання. Побудова комплексної моделі управління підприємством у рамках цього підходу дозволить вирішити багато завдань по формуванню і вдосконаленню системи управління підприємством.

Специфіка цього завдання полягає в тому, що у рамках загальної конструкції об'єкту, підприємство складається з безлічі укр. неоднорідних елементів, які мають різні властивості, описуються різними формами, прийнятими у науковому світі і бізнес середовищу. Ці властивості підприємства як об'єкту, сильно утрудняють побудову комплексної моделі. На практиці моделюють окремі елементи в системі підприємства, що дозволяє вирішувати локальні завдання, але цей підхід не призводить до росту ефективності системи управління підприємством через неможливість узгодження окремих завдань надалі, оскільки для опису завдань і їх рішення застосовуються різні форми і методи [1, с. 471; 2, с. 12; 4, с. 149].

Завданням системи управління є переклад об'єктів управління з початкового природного стану в кінцевий, необхідний для отримання певних результатів діяльності і досягнення цілей підприємства.

У рамках побудови моделі застосовуються наступні підходи. Система управління організацією розуміється як сукупність взаємозв'язаних елементів, з яких основними є система

цілей і показників, модель бізнес-процесів і організаційна структура управління.

Система цілей і показників відповідає на питання «Чого»? необхідно досягти організації і як визначатиметься досягнення цілей, модель бізнес-процесів відповідає на питання «Що»? «Коли»? (в деяких випадках і «Як»?) необхідно для цього робити, організаційна структура відповідає на питання «Хто?» це робитиме [7, с. 3].

Будь-яка організація повинна управляти наступними основними об'єктами: власник, споживач, продукт, техпроцес (виробничий процес, процес надання послуги), постачальник, виробничо-технологічне устаткування, інженерно-технічна інфраструктура, робоча сила (персонал), капітал (табл. 1).

Таблиця 1

Бізнес-процеси верхнього рівня

№	Об'єкт управління	Бізнес-процес
1	Власник	Залучення і обслуговування статутного капіталу
2	Споживач	Просування і продажі
3	Продукт	Розробка нових і вдосконалення існуючих продуктів (послуг)
4	Техпроцес (виробничий процес, процес надання послуги)	Виробництво
5	Постачальник	Відтворення ресурсів
6	Виробничо-технологічне устаткування	Відтворення виробничо-технологічного устаткування
7	Об'єкти інженерно-технічної інфраструктури	Відтворення об'єктів інженерно-технічної інфраструктури
8	Робоча сила	Відтворення робочої сили
9	Капітал	Фінансування діяльності і розрахунки

Відповідно до виділеного набору об'єктів управління можна виділити бізнес-процеси верхнього рівня [7, с. 9].

В якості інструменту для опису діяльності по управлінню використовується процесний підхід.

Процесний підхід - підхід до аналізу і синтезу діяльності організації, заснований на виділенні тих, що становлять діяльність бізнес-процесів.

У рамках процесного підходу система будується на управлінні функціями і управлінні бізнес-процесами підприємства.

Бізнес-процес - послідовність дій (підпроцесів), спрямована на отримання заданого результату, цінного для організації [7, с. 4].

Системи управління, побудовані на принципах управління функціями, є ієрархічною пірамідальною структурою підрозділів, згрупованих по виконуваних функціях. Під функціональним підрозділом можна розуміти групу фахівців в цій функціональній області. У організаціях, побудованих за цим принципом, управління здійснюється на адміністративно-командних принципах.

Іншим підходом побудови систем управління є управління потоками робіт або процесами, що становлять діяльність підприємства. Процесна організація припускає координатора - власника процесу і виконавців з різних функціональних напрямів, об'єданих за принципом єдності результату бізнес - процесу.

Поняття бізнес-процес лежить в основі процесного підходу до аналізу і синтезу діяльності підприємства. Процесний підхід дозволяє розглядати діяльність підприємства як пов'язану систему бізнес-процесів, кожен з яких протікає у взаємозв'язку з іншими бізнес-процесами або зовнішнім середовищем.

Активно використовуються наступні форми опису бізнесу:

1. IDEF0 - нотація графічного моделювання.
2. Нотації Процес (Basic Flowchart) і Процедура (Cross Functional Flowchart) використовуються для представлення алгоритму (сценарію) виконання процесу і дозволяють задати причинно-наслідкові зв'язки і тимчасову послідовність виконання дій процесу.

3. Нотація EPC (Event - Driven Process Chain - подієвий ланцюжок процесів).
4. BPMN 2.0 - використовується для представлення алгоритму виконання процесу (нотація класу workflow).

Висновки: Вказані засоби моделювання дозволяють побудувати єдину модель підприємства, описавши ключові параметри діяльності і базові процеси, що забезпечують організацію робіт на підприємстві. Отримана модель дозволяє вирішувати широкий спектр управлінських завдань: декомпозиція цілей, перевірку реалістичності цілей, зв'язок цілей і завдань, забезпеченість завдань ресурсами, можливість рішення задачі на базі існуючих процесів підприємства, розподіл і узгодження повноважень співробітників.

Незважаючи на розвинені форми опису і наскрізну методологію, це рішення не дозволяє вирішити усіх завдань пов'язаних з описом діяльності підприємства як єдиного об'єкту. Невирішеними залишаються завдання з області управління персоналом і описи поведінки споживача, забезпечення процесів управління персоналом потрібного рівня компетенції, а також широкий клас завдань за погодженням окремих рішень в єдину модель.

Література:

1. Васильев С.Г. Роль и воздействие информации на управление экономическими процессами на предприятии. Коллективная монография «Актуальные проблемы экономики и менеджмента», под редакцией Кузнецова Э.А., Харьков: изд-во «Бурун-Книга», 2011. – 509 с.
2. Васильев С.Г. Модели и методики организации информационной базы предприятия для решения задач управления с использованием информационных систем, Учебное пособие, Одесса: 2006. – 95 с.
3. Васильев С.Г. Кузнецов Э.А. Формирование требований к построению информационной системы, обеспечивающей задачи корпоративного управления. Ринкова економіка: сучасна теорія і практика управління. Т.11 (Випуск 20) частина 1, Одесса: 2008. – 277 с.
4. Зиндер Е.З. Новое в архитектурах предприятий и их ИТ-систем: возможности и риски. "Современные технологии управления предприятием и возможности использования информационных систем: состояние, проблемы, перспективы", Одесса: 30-31 марта 2012. – 333 с.
5. Данилин А., Слюсаренко А. Архитектура и стратегия. «Инь» и «Янь» информационных технологий предприятия – М. Интернет-ун-т информ. технологий, 2005. – 504 с.
6. Турецкий О.А. Информация: природа, формы и механизмы энерго-информационного воздействия: Научно-методическое пособие. – Одесса: принт-студия «Абрикос» СПД Бровкин А.В., 2008. – 32 с.
7. Проектирование системы управления, методические рекомендации: [Электронный ресурс]. Режим доступа: <http://businessstudio.ru/wiki/docs/current/doku.php/ru/csdesign/csdesign>. - 99 с.

МОДЕЛИРОВАНИЕ КОНКУРЕНТНОЙ СРЕДЫ В КОМПЬЮТЕРНЫХ ДЕЛОВЫХ ИГРАХ

Дюков В.П.

Кандидат экономических наук, доцент

Одесский национальный университет имени И.И. Мечникова (Одесса, Украина)

Эффективное обучение будущих специалистов в области менеджмента невозможно без постоянного использования в учебном процессе различного рода деловых игр, в том числе и с применением компьютеров. Поэтому разработка компьютерных деловых игр (КДИ) и совершенствование методики их применения – жизненно необходимый компонент подготовки современного специалиста-менеджера и вместе с тем актуальная научная и методическая задача для преподавателей вузов.

КДИ можно разделить на два типа: коллективные и индивидуальные.

В коллективных КДИ участвуют несколько игроков или групп, выполняющих роли лиц, принимающих решения (ЛПР).

В индивидуальных КДИ моделируется не только условная среда, но и действия всех участников игры, кроме одного. Важно отметить, что ДИ в данном случае продолжает